

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

Factors Affecting Good Governance Management of Department of National Parks

Wildlife and Plant Conservation

พงศ์พัฒน์ ใจมั่น (Pongpat Jaiman)¹ เสน่ห์ จัยโต (Saneh Juito),²

ชินรัตน์ สมสืบ (Chinnarat Somsueb)³

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (2) ปัจจัยที่มีผลในการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการของ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวนทั้งสิ้น 3,664 คน ใช้กลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโร่ ยามาเน่ ได้จำนวน 361 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า (1) การดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายหลักการบริหารพบว่า มี 3 หลัก อยู่ในระดับมาก ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักเทคโนโลยีและการสื่อสาร และมี 7 หลัก อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักการบริหารจัดการ หลักโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หลักการมีส่วนร่วม และหลักองค์การแห่งการเรียนรู้ (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้ง 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร และปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ อยู่ในระดับปานกลาง และ (3) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาล ได้แก่ ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร และปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ พบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

This research entitled “ Factors Affecting Good Governance Management of Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation” aimed (1) to study the implementation of Good Governance management of Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation; (2) to study key success factors toward Good Governance management of Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation and; (3) to study the relationship between factors affecting Good Governance management of Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation. This research was a survey research. The population in this research was 664 government officials of Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation. The sample size was 361 people which calculated by Taro Yamane and proportionate stratified random sampling. Questionnaires were used as a tool collecting data. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and Pearson correlation. The research results showed that (1) the majority of the implementation of Good Governance management of Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation was at medium level when considering in each principle found that there were at high level in three principle as accountability, rule of law and information communication and technology, however, there were seven principles was moderate as ethic, management, transparency, value for money, human resource development, participation, and learning organization (3) the factors were affected the Good Governance for instance, the leadership and the organization cultures had a positive relationship with Good Governance management procedures of Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation.

Keywords: Factors affecting good governance management, Department of National Parks Wildlife and Plant Conservation

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

กระแสของโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ผ่านมา พบว่ายุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาประเทศ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ และเมื่อวัดจากอัตราความเจริญดูแลกิจการที่ดีในการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาใหญ่สำหรับคนทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศไทยเป็นปัญหาสังคมทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่มีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ จึงเป็นปัญหาที่บั่นทอนการพัฒนาประเทศและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความผาสุกแก่พี่น้องประชาชนมาเป็น ระยะเวลายาวนาน ในขณะที่เดียวกันก็มีความพยายามที่จะหาเทคนิควิธีการในการบริหารราชการแผ่นดินที่ดี ซึ่งเกิดขึ้นในระดับสากลและแพร่หลายไปทั่วโลกด้วยกระแสโลกาภิวัตน์เข้ามาใช้ในประเทศไทยเช่นกัน

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555- 2559) ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก การเสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี การสานสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้มีคุณค่าร่วมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของสังคม และเสริมสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบตรวจสอบและการรับผิดชอบที่รัดกุม

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาตรา 6 การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (1) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (5) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (6) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (7) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

การที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะสามารถบริหารจัดการกิจการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ การยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือที่เรียกว่าหลักธรรมาภิบาล โดยยึดหลักนิติธรรม และคุณธรรม มีความโปร่งใสมีความรับผิดชอบ บริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงาน บริหารแบบธรรมาภิบาล (Good Governance Management) เป็นการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ที่ส่วนราชการต่างๆได้นำมาใช้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

มากในปัจจุบัน เพื่อให้องค์การมีการปรับปรุงผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ รวมถึงเกิดประโยชน์สุขของประชาชนผู้มารับบริการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อเป็นข้อมูลและใช้เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีความเหมาะสมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลกับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาล

ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย

- 1) แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารแบบธรรมาภิบาล (Good Governance Management)
- 2) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แก่
 - 2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 - 2.2 วัฒนธรรมองค์การ

1) แนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารแบบธรรมาภิบาล (Good Governance Management)

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 การบริหารแบบธรรมาภิบาลเป็นหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนไทยในสังคมทุกประเภทให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคมอย่างเท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดความเป็นธรรม เกิดประโยชน์สุข อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเป็นระบบขับเคลื่อนที่จะนำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า

2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำทำให้ทราบถึงความหมาย ภาวะผู้นำ (Leadership) คือ กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือมากกว่า พยายามใช้อิทธิพลของตนหรือกลุ่มตน กระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่ม บุคคลอื่น มีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ โดยมีความสำเร็จของกลุ่ม หรือองค์การเป็นเป้าหมาย

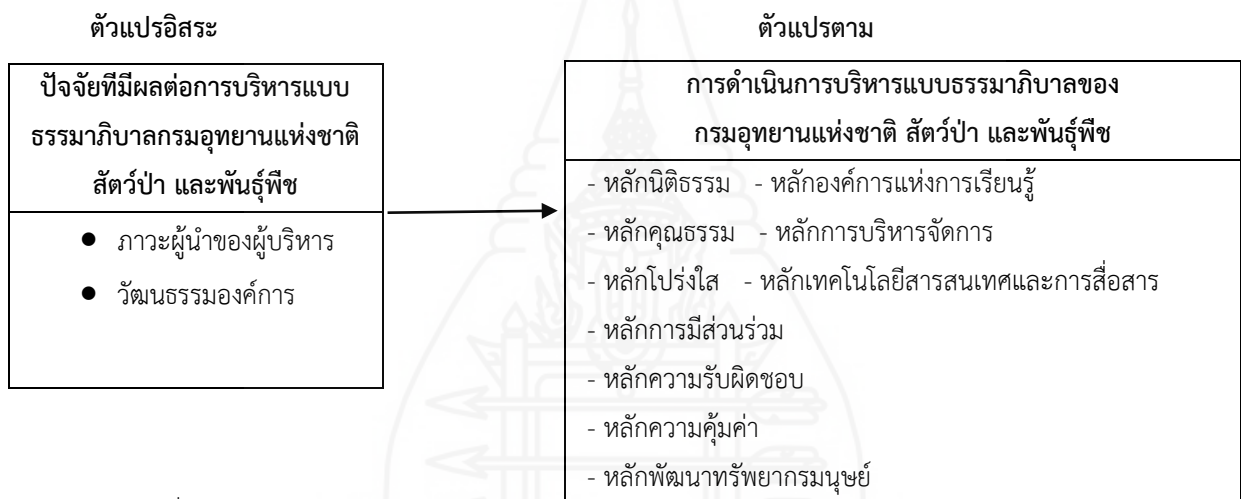
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

2.2 วัฒนธรรมองค์การ

พร ภิเศก (2546: 27) สรุปไว้ว่าวัฒนธรรมองค์การ คือ กลุ่มของค่านิยมรวมที่ได้รับการยอมรับในกลุ่ม มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของสมาชิก และช่วยให้สมาชิกในองค์การเข้าใจว่าการปฏิบัติใดที่ได้รับการพิจารณาว่ายอมรับได้ เกิดแนวการปฏิบัติที่สืบทอดกันมา อีกทั้งค่านิยมเหล่านี้มักจะถูกถ่ายทอดผ่านทางเรื่องราว และสื่อทางสัญลักษณ์ต่าง ๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) เพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษาตามภาพดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หมายถึง การนำหลักการทำงานที่มีความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาใช้เพื่อการบริหารงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยนำศรัทธาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ของสถาบันพระปกเกล้า (2549) 10 ประการ

1.1 หลักนิติธรรม หมายถึง การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงต่าง ๆ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชัดเจน ถูกต้อง ทนสมัย เป็นธรรม และเสมอภาค

1.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การกำหนดคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

1.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง การบริหารงานการเงิน พัสดุที่เป็นไปตามระเบียบ มีเกณฑ์ตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผย การจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส ตรวจสอบและประเมินผลดำเนินงานทุกขั้นตอน อย่างโปร่งใส

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

1.4 หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้ ประชุมวางแผน ร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลเป็นหลักในทุกกิจกรรมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

1.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรอย่างชัดเจน การกำหนด ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละตำแหน่งงานอย่างชัดเจน การจัดทำคำรับรองในการปฏิบัติงานทุกตำแหน่งงาน

1.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและวางแผน สำหรับจัดสรรทรัพยากรความต้องการในการใช้ การควบคุม ดูแล บำรุง รักษา ซ่อมแซม พัสดุ ครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อย่างสม่ำเสมอ ได้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด และแรงจูงใจให้บุคลากรใช้ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานอย่างประหยัด เช่น มาตรการประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง ประหยัดไฟฟ้า เป็นต้น

1.7 หลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การจัดให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการทำงาน ส่งเสริมให้มีการศึกษาเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.8 หลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้มีการดำเนินการบริหารความรู้ในหน่วยงาน การส่งเสริมเรียนรู้โดยทีม และพัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้ ความคิดเชิงระบบ ความคิดแบบวิทยาศาสตร์

1.9 หลักการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการบริหารความเสี่ยง การดำเนินการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

1.10 หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ใน หน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีผู้ดูแลระบบเครือข่ายสารสนเทศ และบุคลากรมีการใช้ข้อมูลร่วมกันจากฐานข้อมูลที่ จัดทำขึ้น มีระบบเครือข่ายสารสนเทศที่ใช้ติดต่อกันภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน และมีการแจ้งผลการดำเนินงาน ของหน่วยงานทางเครือข่ายสารสนเทศ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หมายถึง องค์ประกอบที่ สำคัญด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการนำนโยบายหรือการบริหารงานหรือการทำงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แก่

2.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานสู่ความสำเร็จ มีกลยุทธ์ในการ บริหารงาน มีการสื่อสารที่ชัดเจน เข้าใจตรงกัน มีการมอบอำนาจตัดสินใจสู่บุคลากรระดับล่าง และมีการเปลี่ยนแปลงองค์การสู่ องค์การสมัยใหม่ เช่น องค์การแห่งการเรียนรู้ องค์การธรรมาภิบาล องค์การเครือข่าย เป็นต้น

2.2 วัฒนธรรมขององค์การ หมายถึง บุคลากรเข้าใจวัฒนธรรมกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือ ค่านิยมที่กำหนดว่า “PROTECT” เป็นอย่างดี ซึ่งได้จัดให้มีการปิดประชาสัมพันธ์ วัฒนธรรมองค์การ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ให้บุคลากรได้ทราบไว้ที่หน่วยงานและในระบบเครือข่ายสารสนเทศ และได้พัฒนาและฝึกอบรมบุคลากร เกี่ยวกับเรื่องจริยธรรม คุณธรรม วัฒนธรรมองค์การ ค่านิยม และจรรยาบรรณอยู่เป็นประจำ และในการปฏิบัติงานบุคลากรมี การปฏิบัติตัวตามวัฒนธรรมองค์การ ค่านิยม จริยธรรม และจรรยาบรรณอย่างถูกต้องและเคร่งครัด ตลอดจนได้มีการส่งเสริม วัฒนธรรมองค์การอันดี โดยให้รางวัลข้าราชการดีเด่นเป็นประจำทุกปีตาม PROTECT

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ เงินเดือน/ค่าตอบแทน ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และประเภทบุคลากร โดยมีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ ของ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับที่มาก ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับน้อย ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับน้อยที่สุด ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ โดยแยกเป็น 10 หลัก ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า 7) หลักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 8) หลักองค์การแห่งการเรียนรู้ 9) หลักการบริหารจัดการ 10) หลักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ส่วนที่ 3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ ของ Likert Scale โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับมากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับที่มาก ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับน้อย ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานการบริหารแบบธรรมาภิบาลในระดับน้อยที่สุด ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อโดยแยกเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นข้อคำถามลักษณะแบบเปิด (Open-Ended Question) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้โดยอิสระ

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีจำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น 3,664 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน 361 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณจากสูตรของ ทาโรยามาเน (Taro Yamane's 1967) ที่กำหนดระดับความคลาดเคลื่อน เท่ากับ 0.05

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

3. การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน กับข้าราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนระดับสำนักฯ เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนระดับสำนักฯ แล้วจึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

3. ขอบเขตเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่าง เดือนกันยายน 2557-ตุลาคม 2558
2. โดยการทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน ตอบแบบสอบถาม และส่งกลับมายังผู้วิจัย ซึ่งรวบรวมได้ครบตามจำนวน 361 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ดำเนินการโดย ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มทดสอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด จากนั้น จึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาแล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม จากสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของ ลี โจเซฟ ครอนบาค (Lee Joseph Cronbach. 1951) ได้ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.96 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง สำหรับแบบสอบถามจริงที่ได้รับกลับคืนแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลการดำเนินการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยในความสำเร็จของการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแห่งความสำเร็จกับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1.

พบว่าผลการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ อยู่ในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.59$) รองลงมาได้แก่ หลักนิติธรรม ($\bar{x} = 3.57$) และหลักเทคโนโลยีและการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

สื่อสาร ($\bar{x} = 3.54$) และอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ หลักคุณธรรม ($\bar{x} = 3.50$) รองลงมา ได้แก่ หลักการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 3.46$) หลักโปร่งใส ($\bar{x} = 3.4/2$) หลักความคุ้มค่า ($\bar{x} = 3.39$) หลักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{x} = 3.36$) หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 3.34$) และหลักองค์การแห่งการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.12$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 2.

พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช อยู่ในระดับปานกลางทุกปัจจัย โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้อันดับแรกได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ ($\bar{x} = 3.40$) รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร($\bar{x} = 3.33$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 3.

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐาน ไว้ 2 สมมติฐาน และทั้ง 2 สมมติฐาน มีภาพรวมอยู่ในเชิงบวก และมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.76 และสมมติฐานที่ 2 วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.72

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

การบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าในภาพรวมมีการนำมาใช้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย ดังนี้ อยู่ในระดับมาก อันดับแรกได้แก่ หลักความรับผิดชอบ รองลงมาได้แก่ หลักนิติธรรม และหลักเทคโนโลยีและการสื่อสาร และอยู่ในระดับปานกลาง อันดับแรกได้แก่ หลักคุณธรรม รองลงมา ได้แก่ หลักการบริหารจัดการ หลักโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หลักการมีส่วนร่วม และหลักองค์การแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านเป็นรายข้อย่อยแล้วสรุปได้ ดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม พบว่า โดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับ มาก

1.2 ด้านหลักคุณธรรมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับมาก

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

1.7 ด้านหลักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

1.8 ด้านหลักองค์การแห่งการเรียนรู้ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

1.9 ด้านหลักการบริหารจัดการ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับปานกลาง

1.10 ด้านหลักเทคโนโลยีและการสื่อสารของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าโดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับมาก

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อีกนัยหนึ่งอาจเป็นเพราะการมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้นำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ให้เหมาะสมและทันสมัย ซึ่งมีระดับการนำมาปฏิบัติแต่ละด้านไม่เท่ากัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากแต่ละด้านการนำมาใช้ในการบริหารงานมีปริมาณและลำดับความสำคัญไม่เท่ากัน ยกตัวอย่างเช่น ด้านหลักนิติธรรมมีการนำมาปฏิบัติโดยรวมในระดับมาก เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องอยู่ในกรอบวินัย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด และด้านหลักการบริหารจัดการมีการนำมาปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการบริหารจัดการ เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้บริหารนำมาใช้ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ได้นำมาใช้ เป็นต้น

2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

พบว่าโดยภาพรวมมีการเกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง เกิดขึ้นมากที่สุด อันดับแรกได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ รองลงมาได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และและเมื่อวิเคราะห์เป็นรายปัจจัยในแต่ละปัจจัย ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

2.1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าเกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 วัฒนธรรมองค์การ โดยภาพรวมของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าเกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อีกนัยหนึ่งอาจเป็นเพราะการมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546. มีผลทำให้การดำเนินงานแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทันสมัย เนื่องจากการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายภายใต้ระบบการบริหารแบบธรรมาภิบาล คุณสมบัติผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานที่รับผิดชอบขององค์กรที่เด่นชัด ผู้บริหารทุกคนจะต้องมีความรู้ในการวางแผน กลยุทธ์ การวัดผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีคุณธรรม ยุติธรรม ตัดสินใจในการทำงานประจำวัน การนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการบริหารงาน การมีวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมขององค์กรและมีการพัฒนาอบรมเจ้าหน้าที่ให้มี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

คุณธรรม จริยธรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้มีศักยภาพ ชีตความสามารถที่จะสับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ได้ในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

จากสมมติฐานทั้ง 2 ได้แก่ สมมติฐานที่ 1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาล ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สมมติฐานที่ 2 วัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีความสัมพันธ์เชิงบวก และมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ในระดับที่สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมองค์การ

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อีกนัยหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 และวัฒนธรรมองค์การได้กำหนดค่านิยม และการปฏิบัติที่ดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด จึงมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลเชิงบวก

ข้อเสนอแนะการดำเนินการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

- 1) ด้านนิติธรรม ควรมีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงต่างๆ ที่เป็นธรรม เสมอภาค
- 2) ด้านคุณธรรม ควรมีการตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 3) ด้านโปร่งใส ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในการให้คุณ ให้โทษ อย่างโปร่งใส
- 4) ด้านการมีส่วนร่วม ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- 5) ด้านความรับผิดชอบ ควรมีตำแหน่งงานอย่างชัดเจนการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละตำแหน่งงานอย่างชัดเจน
- 6) ด้านความคุ้มค่า ควรมีการควบคุม ดูแลบำรุงรักษา ซ่อมแซมพัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างสม่ำเสมอ
- 7) ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ควรมีการส่งเสริมให้มีการศึกษาเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 8) ด้านองค์การแห่งการเรียนรู้ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความคิดแบบวิทยาศาสตร์
- 9) ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการดำเนินการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
- 10) ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบธรรมาภิบาลกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

- 1) ด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารควรมีการเปลี่ยนแปลงองค์การสู่องค์การสมัยใหม่ เช่นองค์การแห่งการเรียนรู้ องค์การธรรมาภิบาล องค์การเครือข่าย เป็นต้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร บุคลากรควรเข้าใจวัฒนธรรมองค์กรหรือค่านิยมที่กำหนดว่า “PROTECT” เป็นอย่างดี ควรมีการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อย่างถูกต้องและเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาในเรื่องของการประเมินผลการบริหารธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และการปฏิบัติงานของบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงาน เป็นรายสำนักฯ เพื่อให้ได้รายละเอียด ในการนำระบบการบริหารแบบธรรมาภิบาลมาใช้ เพื่อเพิ่มศักยภาพของหน่วยงาน
2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบ (Benchmarking) การบริหารแบบธรรมาภิบาลกับส่วนราชการอื่นที่มีลักษณะการปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึก เพื่อที่จะนำไปใช้ปรับปรุงในการบริหารแบบธรรมาภิบาลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช .(2557). รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557
- จตุพร ผ่องสุข .(2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด (ค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสารคาม, มหาสารคาม.
- เจนยุทธ์ อุณเจริญวิสิน. (2553). ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล สมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,สาขานโยบาย สาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. 2540. “จดหมายเปิดผนึกจากที่ประชุมคณาจารย์รัฐศาสตร์”ข้อเสนอว่าด้วยธรรมรัฐ”. ผู้จัดการรายวัน 8 สิงหาคม.
- ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ, โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีสถาบันพระปกเกล้า, 2545.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2544). ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเรื่องการรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ:ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ทรงชัย นกขมิ้น. (2552). การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2541). ธรรมรัฐแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กฎหมายประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สายธาร.
- นวพร เรืองสกุล.บรรษัทภิบาล เรื่องที่นักลงทุนและกรรมการต้องรู้ .กรุงเทพฯ : มาสเตอร์คีย์, 2545.
- นฤมล ทับจุมพล. (2541). แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วย “ธรรมรัฐแห่งชาติ” ในการจัดการปกครอง (Governance). บรรณาธิการ.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

- นิลเนตร ศรีพลัง (Nilnate Sriphalang) ฉัตรสุมน พฤตภูมิโย (Dr.Chardsumon Prutipinyo) สุธี อยู่สถาพร (Dr.Suthee U-sathaporn) นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์(Dr.Nithat Sirichotiratana) วิรินธี กิตติพิชัย(Dr.Wirin Kittipichai) .(2555). ภาวะผู้นำและกระบวนการบริหารกับ
ธรรมาภิบาลของคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด (ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร
- นิติธร เพชรกันหา .(2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดชัยภูมิ (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, พิษณุโลก
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ . (2542). การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ .ธรรมาภิบาลในองค์กรอิสระ เอกสารประกอบคำบรรยาย 8 มิถุนายน 2545. สถาบันพระปกเกล้า, 2545.
- ประทีป ตระกูลสา , อลัมพล เจียมศรีพงษ์ .(2553). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล: ศึกษากรณีเปรียบเทียบเทศบาล
ตำบลบางไผ่ และองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ปริญญาสังคมศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ประเวศ วะสี (ม.ป.ป. อ้างถึงใน นฤมล ทับจุมพล, นฤมล ทับจุมพล, แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วย
ธรรมาภิบาลแห่งชาติ, เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เนื่องในวาระครบรอบ 50 ปี ค ณ ะ ร ัฐ ศ า ส ต ร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประเสริฐ กนกการ .(2553). การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวัดโตนดเตี้ย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.
- พัชณัฐตา กุลวรศักดิ์ศิริ .(2554). ประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
(ภาคานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี
- พระปวิวัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต) .(2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
(วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย,
กรุงเทพมหานคร.
- พระมหาศักดา กนกจริยสิน ตัวแบบการใช้พุทธธรรมในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552.
- “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546,” (9 ตุลาคม 2546).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก. หน้า 2-15.
- พิทยา ว่องกุล. (2541). ธรรมรัฐ : จุดเปลี่ยนประเทศไทย โครงการวิถัทรรศน์, สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.) .
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี. (2542,10
สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 (ตอนที่ 63 ง), หน้า 24-31.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ลิขิต จีระเวคิน. (2541). ธรรมนูญ คือ อะไร. มติชน. หน้า 6.

สถาบันพระปกเกล้า, ทศธรรมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รายงานการวิจัย, 2549.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2541). วิฤตการสู่การยั่งยืน: ธรรมนูญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

สุรศักดิ์ ชะมารัมย์ .(2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

สุเมธ แสงนิมมว. (2552). ภาวะผู้นำกับธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ส เจริญการพิมพ์.

เสนอห์ จุ้ยโต .(2552). วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ผู้นำยุคใหม่ โครงการส่งเสริมการแต่งตั้งดำรงมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

เสนอห์ จุ้ยโต. (2556). องค์การทริปปี้ลเอช: ตัวแบบใหม่การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศโครงการส่งเสริมการแต่งตั้งดำรง. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,นนทบุรี.

_____. (2557). มิติใหม่การบริหารธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ทฤษฎีและงานวิจัย โครงการส่งเสริมการแต่งตั้งดำรง. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,นนทบุรี.

สำนักงาน ก.พ.ร. คู่มือคำอธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : สิริบุตย์การพิมพ์ , 2546.

อานันท์ ปันยารชุน. (2541). “ธรรมนูญกับสังคมไทย”, หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับ วันที่ 25 มีนาคม 2541.

เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา และคณะ. (2551). โครงการวิจัยแนวทางการประยุกต์มาตรการสากลเพื่อการต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.).